

kelse og eventuelt fremkomme med forslag til en ændring af de gældende regler herom.

2. Udvalget har herefter i betænkning 830/1977 behandlet spørgsmålet om beskikkelse af forsvarer under efterforskningen.

Udvalget fremhæver, at den foreslåede nyordning af reglerne om efterforskning gør det naturligt at overveje, om der bør ske beskikkelse af forsvarer i videre omfang end hidtil og på et tidligere stadium af efterforskningen. Udvalget har under arbejdet haft en række drøftelser med repræsentanter for Advokatrådet og de beskikkede forsvarere, der har uddybet advokaternes syn på behovet for advokatbistand, jfr. betænkningen § 10-12.

For så vidt angår *sager, hvor sigtede er anholdt af politiet (arrestantsager)*, foreslår udvalget, at der undtagelsesfrit skal ske forsvarerbeskikkelse fra grundlovsforhørets begyndelse, og at sigtede, hvis han er til stede i retsmødet, skal have lejlighed til at tale med forsvareren inden afhøringen.

Under forudsætning af at disse forslag gennemføres, finder udvalget det upåkrævet at indføre bestemmelser, hvorefter beskikkelse i arrestantsager i almindelighed skal eller bør finde sted umiddelbart efter anholdelsen. Udvalget henviser til de praktiske vanskeligheder, der vil være forbundet med en sådan ordning. Såfremt forsvarerbistand i anholdelsesperioden undtagelsesvis skulle være indiceret i enkelte konkrete sager, bl. a. hvor sigtelsen omfatter den alvorligste kriminalitet, vil beskikkelse kunne ske i medfør af retsplejelovens § 732.

For så vidt angår *sager, hvor sigtede ikke er undergivet frihedsberøvelse*, peger udvalget på en række omstændigheder, der kan indicere et behov for beskikkelse af forsvarer under efterforskningen. Udvalget anfører for det første sagens særlige komplikationer, det være sig dens faktiske beskaffenhed (f. eks. ved visse former for bedrageri, underslæb, skyldnersvig m. v. samt skattesager og toldsager - de såkaldte »regnskabssager«), eller sagens retlige karakter (f. eks. subsumptions tvivl ved spørgsmål om drab over for vold med døden til følge eller tvivl om strafbarhed ved visse former for økonomisk kriminalitet og overtrædelse af miljø-lovgivningen). For det andet kan beskikkelsesgrunden knytte sig til sigtedes person, især i form af alder eller psykisk handicap. Endelig kan beskikkelsen i sjældnere tilfælde være indiceret,

fordi et særligt modsætningsforhold er opstået mellem den sigtede og politiet.

Derimod er der efter udvalgets opfattelse næppe grund til at anvende kriterier som den påsigtede kriminalitets grovhed eller den forventede sanktions indgribende karakter ved afgrænsningen af de mulige beskikkelsesgrunde. Hvor beskikkelse i disse sagstyper måtte være påkrævet under efterforskningen, vil det normalt dreje sig om arrestantsager, således at beskikkelsen allerede af denne grund vil ske i løbet af det første døgn efter anholdelsen.

Udvalget fremhæver, at de nævnte kriterier beskriver typer af sager, hvor der kan være behov for forsvarerbeskikkelse, men at dette ikke betyder, at der i disse sagstyper altid er et sådant behov. Udvalget finder derfor ikke, at en lovregel, der blot anfører de nævnte beskikkelsesgrunde, vil være rimeligt dækkende. Udvalget foreslår i stedet, at behovet for udvidet forsvarerbeskikkelse søges imødekommet ved en ændret udformning af den gældende regel i retsplejelovens § 732.

Udvalget har også overvejet, om der, for at styrke den praktiske udnyttelse af adgangen til at begære forsvarer beskikkelse, burde indføres en pligt for politiet til at vejlede den sigtede om hans muligheder herfor. En generel pligt for politiet til at give oplysning om beskikkelsesmuligheden i alle tilfælde, hvor sigtelse rejses, ville efter udvalgets mening være for vidtgående og kunne vække en urimeligt hyppig forventning hos sigtede om, at beskikkelse faktisk vil finde sted. Udvalget har derfor overvejet, om der kunne foretages en enkel og samtidig rimeligt dækkende udsondring af de tilfælde, hvor vejledning burde gives. Udvalget har imidlertid fundet, at de kriterier, der kunne komme på tale, ikke ville være rimeligt dækkende i forhold til det praktiske behov for forsvarerbeskikkelse. Og politiets vejledning herom ville derfor ofte antage en vildledende karakter over for den sigtede. På denne baggrund har udvalget ikke ment at kunne stille forslag om oplysningspligt for politiet.

Udvalget forudsætter imidlertid, at der udarbejdes instruktive forskrifter om, hvornår politiet selv bør rejse spørgsmålet om beskikkelse og eventuelt fremsætte begæring herom. Sådanne forskrifter - der lader sig ændre og tilpasse i takt med de indvundne erfaringer - bør indeholde opregninger af